

Uns goigs, un llibre i un sabadellenc heroic

per *Jaume Busqué i Marçet*

El P. Calasanç Balagué, Schp.P., en aquestes festes de Nadal, m'ha fet obsequi d'uns goigs i d'un llibre. Els goigs són "Goigs de la Benaurada Santa Anna, Titular de l'Església de l'Escola Pia de Mataró", lletra escrita el 1901 pel P. Josep Concabella Schp.P., música d'Antoni Pérez Moya, ornat amb una imatge de M. Cusachs. Al dors hi ha una relació cronològica, que va des del 1648 al 1989, de les "Efemèrides de l'Escola Pia a Mataró". És la primera edició musicada.

El llibre porta per títol "El Retaule de Santa Anna de Manuel Cusachs". Es tracta d'una edició feta per l'Escola Pia de Mataró. 1989. Conté 160 pàgines, en les quals, precedit d'una Presentació que porta per títol "Un Retaule Singular" que signa el P. Josep Liñan, Provincial de les Escoles Pies a Catalunya, s'hi publiquen tres articles: "Santa Anna uns records personals" per Emmanuel Cuyàs; "Els Escolapis de Santa Anna de Mataró: 250 anys d'història en un retaule" per Joan Florensa, i finalment "Estudi Perifèric sobre l'escultor Manel Cusachs i Xivillé" per Joaquim Casas.

L'obra està escrita per a commemorar els 200 anys de la construcció del temple i de la inauguració del retaule de l'altar major, obra de Manuel Cusachs.

El P. Josep Liñan Schp.P., inicia el llibre fent un elogi dels retaules de la capella de Santa Àgata, de Barcelona, de la Parròquia d'Arenys de Mar, de Santa Maria d'Igualada i del Roser de Santa Maria de Mataró. S'estén després, per fer un ampli elogi d'aquest retaule el qual qualifica de "lliçó magistral de color i de ritme, plasmats amb la força misteriosa de l'art genuí". Diu que el "retaule parla a la imaginació, a la intel·ligència i, sobre tot al cor". I afegeix: "Està a l'abast de tot poble; però és la gent humil, senzilla, la qui més necessita que les lliçons li arribin vives, en colors i en formes i, pel camí de la retina i del sentiment, s'emparin de tota la persona. És això, precisament, el que

s'ha proposat i ha assolit la inspiració, l'art i la tècnica del mestre Cusachs, emulant els grans escultors i tallistes d'altre temps".

Però heus aquí que fullejant aquest magnífic llibre, En Joan Florensa i Parés ens descobreix un personatge sabadellenc, desconegut per a molts. (pàg. 81, 100, 117 i 122). Es tracta d'un tal Francesc Capdevila, nascut a Sabadell. Havia format part de l'escolania de Montserrat on es formà musicalment i en la litúrgia. Quan tenia vint anys va entrar a l'Escola Pia i el 1791 va arribar a Mataró i s'encarregà del culte de la nova església, de la classe dels més petits, als que ensenyava amb una pedagogia molt original i que atreia molt la mainada. A estones perdudes es dedicava a elaborar termòmetres i baròmetres. Era un sacerdot molt apreciat de tothom.

El 1808 els francesos van ocupar la vila de Mataró i un dels seus objectius fou el col·legi dels escolapis. Els religiosos fugiren a refugiar-se a casa de famílies amigues. Les tropes franceses saquejaren

la vila de Mataró i entraren a l'església de Santa Anna i destruïren els altars, llançaren tot el que tingueren al seu abast i profanaren el que pogueren. El P. Francesc Capdevila havia fugit com els altres, però tot d'una es recordà que en el sagrari de la sagristia hi havia hòsties consagrades. Sense pensar-hi més hi retornà, va sumir aquelles hòsties, salvant-les d'una segura profanació, però en veure's acosat pels soldats francesos es refugià a la biblioteca i allí, la nit del 16 al 17 de juny, va morir a cops de baioneta.

L'escultor Manuel Cusachs i Xivillé ha fet figurar el pare Capdevila en el plafó núm. 10, anomenat "Moments penibles", de l'esmentat retaule. Hi veiem la crueltat dels francesos quan assassinen el pare Capdevila, el bondadós sacerdot i mestre de petits, aquell sabadellenc heroic, que molt bé podria figurar en els altars.

En Ricard Simó ens ha facilitat unes notes històriques escrites pel pare Llogari Picanyol Schp.P. en el "Sabadellum", gener 1960, núm. 1, any I. en les que es notifica que el P. Francesc Capdevila, fou el primer escolapi sabadellenc conegut; nascut el 6 de novembre de 1755, professà a Moià el 28 d'abril de 1776, el 1784 estigué a Solsona i el 1797 a Mataró. Tenia un germà anomenat Jaume, també escolapi, el qual va morir jove.

MONTESINOS

Recordi... per Catifes - Banderes -
Tapisseria - Cortinatges -
Moquetes - Cobrellits

Gràcia, 18 - Tel. 725 43 08
SABADELL

Radio Grau

CONTINUÏTAT I SERVEI

Rambla, 14 - Tel. 725 93 33
SABADELL

Interiors

"tot un estil"

MOBLE DISSENY
I DECORACIÓ

Sant Cugat, 11 Sabadell

Radio Grau

VISITEU ELS SECTORS DE
GAMMA BLANCA
INFORMÀTICA
TV - COLOR - VIDEO - HI-FI
DISCS - COMPACT DISC